

ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ & ΚΕΙΜΕΝΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ

Η ενσωμάτωση ψηφιακών μεθόδων στην μελέτη και έρευνα κειμενικά τεκμήρια διευρύνεται διαρκώς έχοντας περάσει από τις παρακάτω διαδοχικές φάσεις:

Ψηφιακή επιμέλεια

Έργα ψηφιοποίησης, τεκμηρίωσης, οργάνωσης, αρχειοθέτησης και διασύνδεσης

Ψηφιακή επεξεργασία

Εφαρμογές ψηφιακών εργαλείων μεταγραφής, σήμανσης, ανάλυσης, οπτικής αναπαράστασης και εμπλουτισμού της πληροφορίας

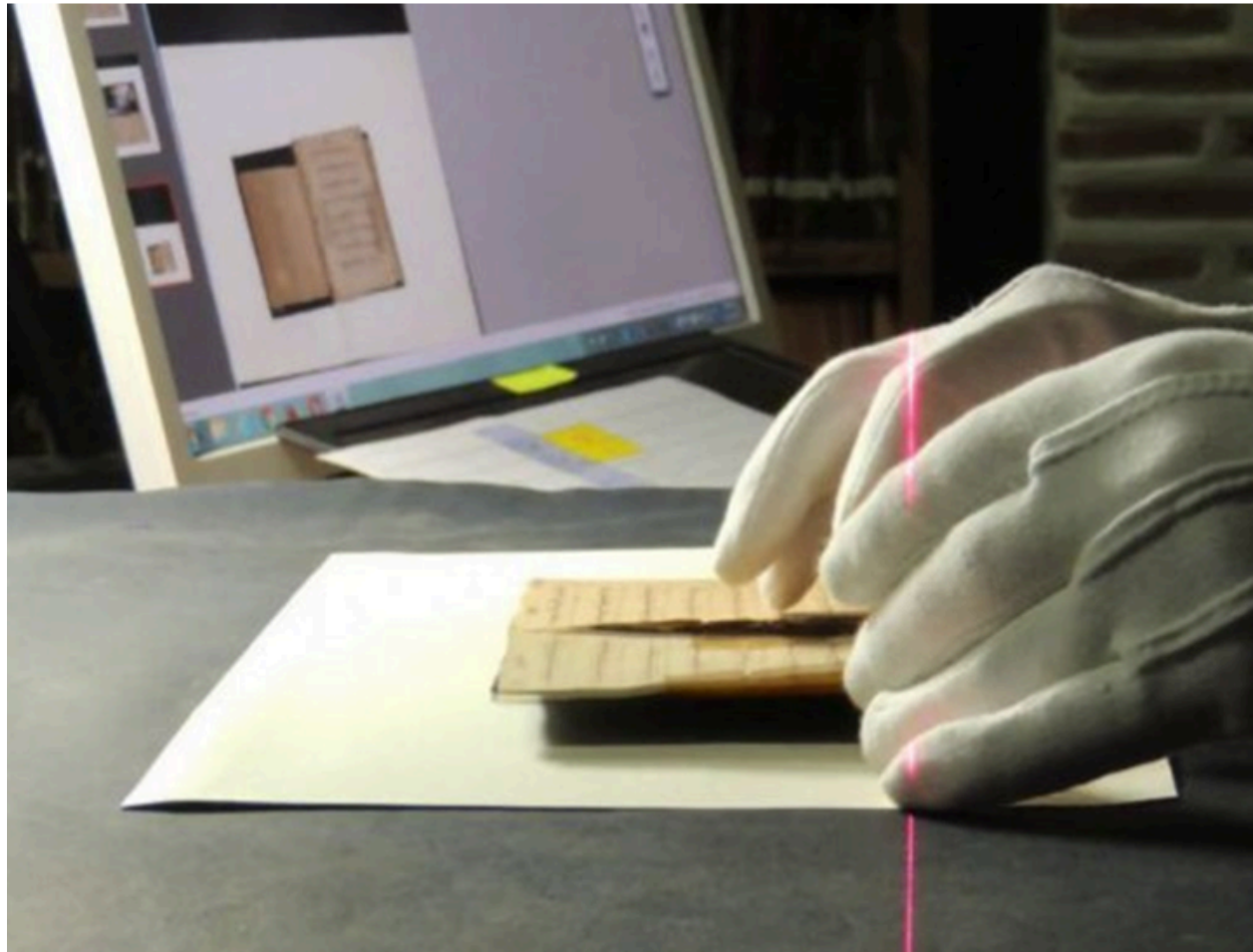
ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Η έννοια της ψηφιακής επιμέλειας γεννήθηκε από την συνειδητοποίηση της ανάγκης για διασφάλιση της μακροπρόθεσμης διατήρησης και της αποτελεσματικής χρήσης των χειρογράφων στην νέα τους ψηφιακή μορφή.

Ψηφιοποίηση

Η ψηφιοποίηση κειμένων αφορά στη διαδικασία μετατροπής και αποτύπωσης των χειρογράφων σε μορφή ψηφιακής εικόνας με στόχο την διατήρησή τους και την αποτελεσματική και οικονομική πρόσβαση σε αυτά.

Τεκμηρίωση

Τεκμηρίωση είναι η εξέταση των ψηφιοποιημένων πόρων με στόχο την ταυτοποίησή τους και την περιγραφή τους με τα κατάλληλα μεταδεδομένα, δηλαδή η διαδικασία που στηρίζει την οργάνωση και την αξιοποίησή τους.

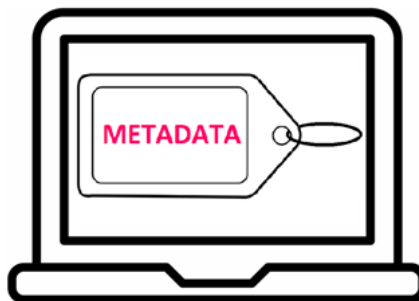

Οργάνωση ψηφιακού περιεχομένου

Ψηφιακό αντίγραφο

+

Τεκμηρίωση

=

Ψηφιακό περιεχόμενο

Η οργάνωση του ψηφιακού περιεχομένου, περιλαμβάνει την ένταξη, ταξινόμηση και αρχειοθέτηση του σε ψηφιακές βάσεις δεδομένων και συλλογές με ιεραρχική δομή και αυστηρή μορφοποίηση (δομημένα δεδομένα).

ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

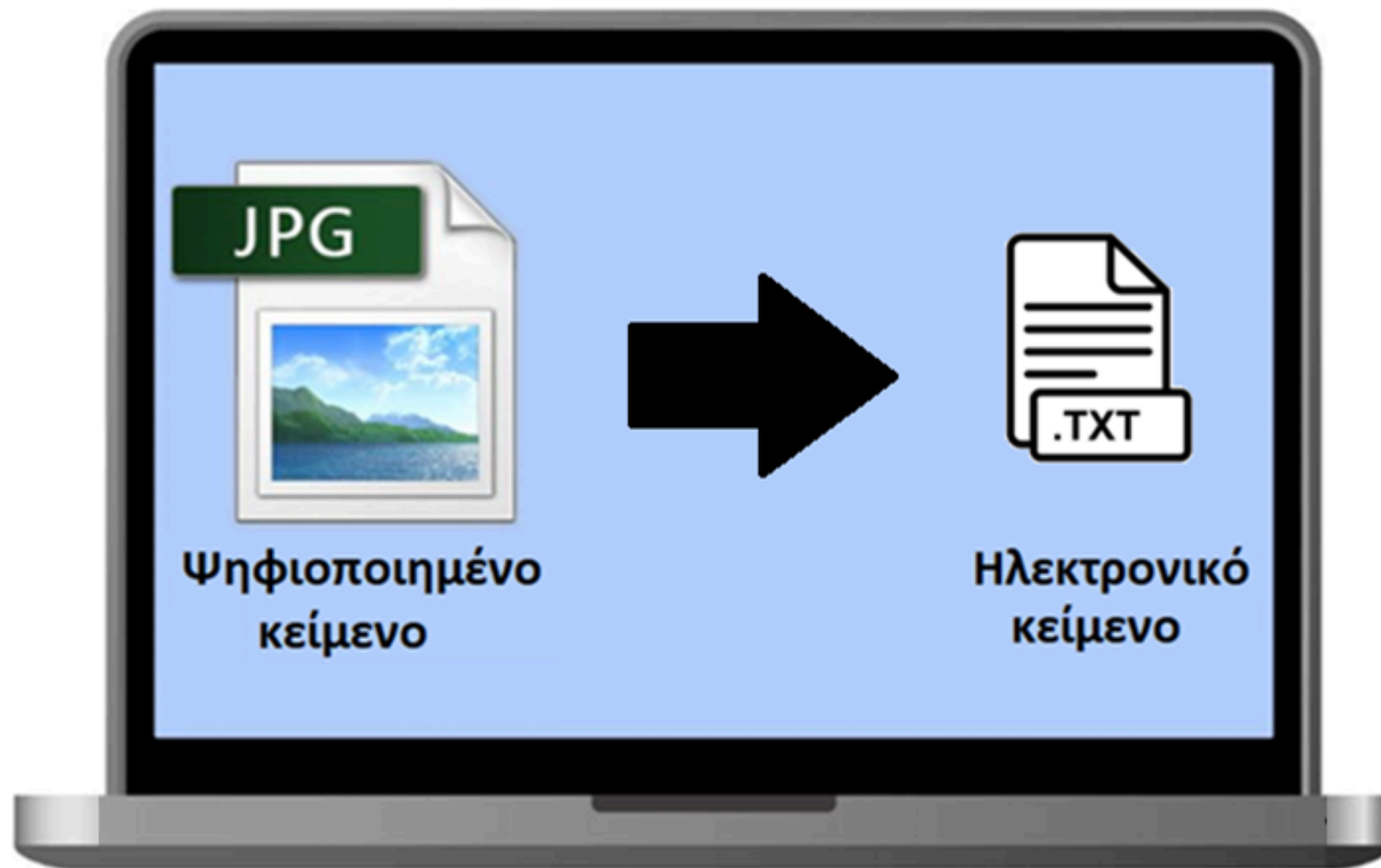
Κατηγορίες ψηφιακών εργαλείων επεξεργασίας χειρόγραφων κειμενικών τεκμηρίων:

- **Transcription** – Μεταγραφή / Παραγωγή ηλεκτρονικού κειμένου.
- **Analysis** – Κειμενική ανάλυση ηλεκτρονικού κειμένου
- **Encoding & Markup** - Κωδικοποίηση / σήμανση ηλεκτρονικού κειμένου.
- **Visualisation** - Οπτικοποίηση δεδομένων
- **Edition** – Έκδοση

Ψηφιακή μεταγραφή (*Transcription*)

Ψηφιακή μεταγραφή χειρογράφου είναι η μετατροπή του ψηφιοποιημένου κειμένου (digitized text) σε ηλεκτρονική μορφή (digital text) η οποία ξεπερνά τη δισδιάστατη εγγραφή πληροφοριών και καθιστά εφικτή την ψηφιακή ανάλυσή του.

Ψηφιακή ανάλυση κειμένου (*Digital Text Analysis*)

Η ψηφιακή ανάλυση κειμένου περιλαμβάνει την χρήση λογισμικών για την ανάλυση των δεδομένων που περιέχονται στο κείμενο με στόχο την εξόρυξη χρήσιμων πληροφοριών με ταχύτητα και ακρίβεια.

Τα εν λόγω λογισμικά είναι, κατά κύριο λόγο, εφαρμογές λεξικομετρίας, που μετρούν τις εμφανίσεις και τις συνεμφανίσεις λεκτικών τύπων ή τις συνάψεις, και οδηγούν σε συμπεράσματα μέσω στατιστικών αναλύσεων, οι οποίες έχουν να κάνουν με τη συχνότητα, τη χρονολογική κατάταξη, τα συμφραζόμενα των εμφανίσεων.

Ψηφιακή αναπαράσταση κειμένου (*Text encoding*)

Αναπαράσταση κειμένου είναι η διαδικασία κωδικοποίησης (σήμανσης / markup) των δομικών, μορφολογικών και σημασιολογικών χαρακτηριστικών του με στόχο την περιγραφή του και την οργάνωση και ταξινόμηση των πληροφοριών που περιέχει σε δομημένα και διακριτά σύνολα, η πρόσβαση στα οποία βελτιώνει την σύνθετη αναζήτηση και ανάκτηση των δεδομένων, και καθιστά εφικτή τη δυναμική διαχείρισή του κειμένου.

Ηλεκτρονική έκδοση (*Digital Edition*)

Η επιστημονική έκδοση ιστορικών κειμένων / εγγράφων:

- Τα καθιστά προσβάσιμα και διαθέσιμα στην επιστημονική κοινότητα.
- Αποσκοπεί στη ανάδειξη και διατήρηση της ιστορικότητας του κειμένου.
- Περιλαμβάνει την μελέτη, την κριτική μεταγραφή και επεξεργασία του χειρογράφου.

Η ηλεκτρονική έκδοση κειμένων καθιστά εφικτή την δυνατότητα:

- Συνδυασμού και αξιοποίησης όλων των μορφών τύπων εκδόσεων.
- Παρουσίασης των ίδιων των χειρογράφων στην οθόνη του υπολογιστή, παράλληλα με το κείμενο.

Η ψηφιακή τεχνολογία διαμορφώνει και διευκολύνει την παραδοσιακή εκδοτική διαδικασία και διάθεση ιστορικών κειμένων, ειδικά των σύνθετων και εκτεταμένων ιστορικών κειμένων με πάρα πολλές παραλλαγές, επιτρέποντας:

- Την ηλεκτρονική διάθεση και δημοσίευση τους.
- Την σύνθετη, ανοιχτή και διαρκώς εμπλουτιζόμενη διαδικασία της εκδοτικής επεξεργασίας, παρουσίασης και χρήσης τους.